

Projektets titel

Dansk titel

Grønne fællesskaber i byen: Civilt engagement og medborgerskab bynatur og urban økologi

(GrønBy)

Engelsk titel

Urban green communities? On civic engagement and citizenship in urban nature and urban ecology

Ansvarlig forsker for dataindsamling

Troels Krarup

t.krarup@gmail.com

Sociologisk Institut

Københavns Universitet

Anden kontaktperson (Projektansvarlig, PI)

Anders Blok

abl@soc.ku.dk

Sociologisk Institut

Københavns Universitet

Kort beskrivelse af forskningsprojektets baggrund og formål

Empirisk set har projektet til formål at kortlægge og analysere det civile engagement i bynatur i Danmark. Det overordnede formål med spørgeskemaundersøgelsen - som led i det samlede projekt - er at afdække hvilke divergerende eller overlappende ønsker til fremtidens bynatur trives bredt i den danske (by-)befolkning. Derudover har undersøgelsen til formål at kortlægge, hvilke forskellige typer

af engagement (følelsesmæssigt, privat, civil, holdningsmæssigt, politisk), danske byboere har i lokale grønne områder og hvordan de evt. overlapper og spiller sammen.

Udvidet beskrivelse af forskningsprojektet

Projektbeskrivelse

TITTEL:

Grønne fællesskaber i byen - civilt engagement og medborgerskab i bynatur og urban økologi

MANCHETT:

Interessen for bynatur og urban økologi er voksende overalt i verden, herunder også i Danmark, som led i en kollektiv søgen efter mere bæredygtige og levendige byer.

PROJEKTET:

Nye typer af civilsamfundsdrivne projekter og kommunale initiativer med fokus på bynatur vinder frem inden for bl.a. urbane landbrug og byhaver; genopretning af byers vandløb og åer; beskyttelse af biodiversitetsrige habitater; forbedring af stisystemer og rekreative muligheder; skabelse af "vild" natur i bynære områder; og anlæg af grønne arealer til klimatilpasning.

Til sammen kan disse projekter og initiativer siges at rykke ved dybtliggende forståelser og praksisser i den modernistiske by, hvor by og natur var tænkt som skarpt adskilte domæner. I dag ses det, hvordan grænserne mellem byen og naturen igen er til forhandling, idet byplanlæggere, lokalpolitikere, foreninger og engagerede borgere afsøger nye muligheder for at forene by og natur til en rigere bynatur i "den økologiske by" (Franklin 2010).

En økologisk set rigere bynatur til gavn for livskvaliteten blandt byens borgere kommer imidlertid ikke af sig selv. Grønne hensyn presses ofte af økonomiske realiteter i byplanlægningen og – udviklingen; og det er typisk omstridt mellem forskellige interessenter, hvordan bæredygtighed skal forstås og implementeres lokalt. GrønBy-projektets afsæt er, at der er behov for at sikre den demokratiske forankring af de værdier, der kan og vil præge omstillingen til mere socialt og miljømæssigt bæredygtige byer i fremtiden.

FORMÅL:

Projektets formål er at undersøge de samfundsmæssige processer, der fremmer eller forhindrer den demokratiske forankring beskrevet ovenfor, via et gennemgående fokus på nye former for civil engagement i byens natur. Den bærende tese er, at vi i disse år oplever fremvæksten af grønne fællesskaber i byen, forankret i nye former for urban-økologisk medborgerskab. GrønBy-projektet undersøger denne tese med afsæt i en by-sociologisk forskningsramme og i tæt samarbejde med Fritidsrådet som en central frivillighedsaktør på feltet for bynatur og byfritidsliv i Danmark. Empirisk set har projektet til formål at kortlægge og analysere det civile engagement i bynatur i Danmark. Det drejer sig om at undersøge følgende spørgsmål (disse uddybes senere i relation til beskrivelsen af GrønBy's tre delprojekter):

* Hvordan skabes og vedligeholdes frivilligt engagement i bynatur? (delprojekt 1 og 2)

* Hvilke formelle eller uformelle organisatoriske former antager dette engagement på tværs af mindre, mellemstore og større danske byer? (delprojekt 1)

* Hvordan inddrages civile stemmer i den praktiske byplanlægning? (delprojekt 2)

* Hvilke divergerende eller overlappende ønsker til fremtidens bynatur trives bredt i den danske (by-

)befolkning? (delprojekt 3)

Bevarelsen af disse spørgsmål vil berige forskningens (og samfundets) forståelse af medborgeri og -praksisser for fremtidens mere bæredygtige byer, og desuden give grundlag for yderligere teori- og metodeudvikling på forskningsfeltet. Samtidig vil projektets forskningsaktiviteter give væsentlige input til den civilsamfundsmæssige praksis på feltet, i første omgang hos Fritidsrådet som landsdækkende paraplyorganisation med 91 medlemsorganisationer og 23 lokale kredse. Den hertil knyttede videns- og kapacitetsopbygning vil i bredere forstand kunne gavne landets mange frivillige på miljøområdet, samt give anledning til styrkede partnerskaber mellem civile aktører og kommuner i planlægningen og forvaltningen af bynatur.

DELPROJEKTER:

Forskningsprojektet består af tre delundersøgelser:

Delprojekt 1

Kortlægning og analyse af grønne fællesskaber i danske byer

Delprojekt 2

Et casestudie af samarbejdsbaseret udvikling af offentlige grønne områder mellem kommuner, omverden og civilsamfund.

Delprojekt 3

En survey-undersøgelse om bybefolkningens brug af samt holdninger og ønsker til bynatur og

borgerinddragelse.

SAMARBEJDSPARTNER:

Erluftrådet